

Praha, dne 29. listopadu 2016
Č.j.: 2293/16
Vyřizuje: P. Pšeničková
Telefon: 221 60 22 18

Ministerstvo spravedlnosti České republiky
JUDr. Robert Pelikán, Ph.D.
ministr spravedlnosti
Vyšehradská 424/16
128 10 Praha 2

Vážený pane ministře,

děkujeme za možnost vyjádřit se k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

Tento návrh byl do Komory auditorů České republiky doručen prostřednictvím eKLEPU dne 1. listopadu 2016.

V příloze Vám zasíláme připomínky Komory auditorů České republiky.

Těšíme se na další spolupráci s Vámi.

S přátelským pozdravem

Ing. Irena Liškařová
prezidentka Komory auditorů ČR

Příloha:

Připomínky KA ČR k návrhu novely zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech

ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY

1. Zpráva o vztazích mezi ovládající osobou a osobou ovládanou a mezi ovládanou osobou a osobami ovládanými stejnou osobou (dále jen „zpráva o vztazích“) - vybraná ustanovení - § 82 odst. 1, § 83 odst. 3, § 84 odst. 2, § 85 odst. 3 a § 88 odst. 3

Zpráva o vztazích

§ 82

(1) Statutární orgán ovládané osoby vypracuje do 3 6 měsíců od skončení účetního období písemnou zprávu o vztazích mezi ovládající osobou a osobou ovládanou a mezi ovládanou osobou a osobami ovládanými stejnou ovládající osobou (dále jen „zpráva o vztazích“) za uplynulé účetní období.

Zdůvodnění

Domníváme se, že lhůta tří měsíců pro vypracování zprávy o vztazích nekoresponduje s úpravou jejího uložení spolu s účetní závěrkou, popř. výroční zprávou, sestavenou za účetní období, za něž se zpráva zpracovává. Standardní lhůta pro sestavení a schválení účetní závěrky je 6 měsíců. Navrhujeme proto sjednocení této lhůty na 6 měsíců, neboť zkrácená lhůta pro vypracování a zveřejnění činí v praxi problémy v koordinaci činností v souvislosti s účetní závěrkou (např. § 181 a § 403 ZOK), výroční zprávou, k níž je zpráva obvykle připojována a ukládána do sbírky listin.

§ 83

...(4) Pokud podléhá účetní závěrka ovládané osoby ověření auditorem, je auditor povinen ověřit zprávu o vztazích podle pravidel stanovených jiným právním předpisem pro ověřování výroční zprávy nebo konsolidované výroční zprávy obchodní společnosti. Nad rámec toho je auditor povinen ověřit i správnost údajů uvedených ve zprávě o vztazích a posoudit, zda na základě jednání nebo smluv uvedených ve zprávě o vztazích vznikla ovládané osobě újma a případně zda byla nebo bude podle § 71 nebo 72 nahrazena nebo vyrovnána. Zpráva auditora se předloží kontrolnímu orgánu.

Zdůvodnění

Navrhujeme vyloučení požadavku na posouzení újmy vzniklé obchodní korporaci ze strany auditora, protože toto posouzení přísluší do činnosti znalců.

§ 84

...(2) Zprávu o vztazích za účetní období, za něž se zpráva o vztazích zpracovává, uloží ovládaná osoba do sbírky listin spolu s účetní závěrkou sestavenou ve lhůtě pro zveřejnění účetní závěrky podle jiného právního předpisu.

Zdůvodnění

Domníváme se, že navržená úprava v ustanovení § 84 ZOK nebyla promítnuta do § 66 písm. l zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „ZoVR“). Navrhujeme proto zachovat její samostatné zveřejnění ve sbírce listin ve lhůtě pro zveřejnění účetní závěrky podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoU“).

Připomínky Komory auditorů České republiky k návrhu novely zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) – dále jen „ZOK“

§ 85

...(3) Právo podle odstavce 1 lze uplatnit do 1 roku ode dne, kdy ovládaná osoba měla uložit uložila zprávu o vztazích do sbírky listin podle § 84, jinak toto právo zaniká.

Zdůvodnění

Domníváme se, že ustanovení nepostihuje situaci, kdy obchodní korporace zprávu o vztazích do sbírky listin neuloží. V takovém případě se společníci vůbec nemohou dovolávat přezkoumání zprávy o vztazích znalcem. Navrhujeme proto vázat tuto možnost na běh lhůty, která vyplývá z ustanovení § 84 ZOK.

§ 86

...(4) Znalec vypracuje znalecký posudek ve lhůtě uvedené v rozhodnutí soudu o jmenování znalce, jinak do 3 měsíců od svého jmenování. Neposkytne-li ovládaná osoba znalci potřebné podklady, běží tato lhůta až od jejich poskytnutí. Znalecký posudek přezkoumávající zprávu o vztazích uloží znalec do sbírky listin a doručí ostatním účastníkům řízení.

Zdůvodnění

Domníváme se, že povinnost uložení znaleckého posudku ke zprávě o vztazích vyplývá z ustanovení § 66 písm. l) ZoVR a náleží obchodní korporaci, která je za její uložení odpovědná. Navrhujeme proto vyškrtnout poslední větu § 86 odst. 4 ZOK.

§ 88

...(3) Právo navrhnout jmenování znalce pro účely přezkumu zprávy o vztazích má také každý společník ovládané osoby, obsahuje-li vyjádření auditora ke zprávě o vztazích podle § 83 odst. 4 jakékoliv výhrady ke správnosti nebo úplnosti údajů v ní obsažených nebo údaj, že ovládané osobě vznikla újma, která nebyla uvedena ve zprávě o vztazích a nebyla nahrazena nebo vyrovnána.

Zdůvodnění

V souladu s připomínkou uvedenou k ustanovení § 83 odst. 4 ZOK navrhujeme vypuštění ověřování újmy uvedené ve zprávě o vztazích znalcem, neboť její posouzení nespadá do činnosti auditorů.

2. Ustanovení § 34

Podíl na zisku

§34

(1) Společníci se podílejí na zisku určeném nejvyšším orgánem obchodní korporace k rozdělení mezi společníky v poměru svých podílů, ledaže tento zákon nebo společenská smlouva určí jinak. Podíl na zisku se stanoví na základě řádné nebo mimořádné účetní závěrky schválené nejvyšším orgánem obchodní korporace. Jiné osoby než společníci se mohou podílet na zisku, jen připouští-li to společenská smlouva. Ve veřejné obchodní společnosti se mohou podílet na zisku pouze společníci.

(2) Obchodní korporace vyplatí podíl na zisku na své náklady a nebezpečí na adresu společníka nebo bezhotovostním převodem na jeho účet, ledaže společenská smlouva nebo usnesení nejvyššího orgánu obchodní korporace určí jinak.

(3) U podílů, se kterými je spojen pevný podíl na zisku, se usnesení nejvyššího orgánu o rozdělení podílu na zisku nevyžaduje. Pevný podíl na zisku je splatný do tří měsíců od schválení účetní závěrky, z níž právo na podíl na zisku vyplývá.

(4) Neurčí-li společenská smlouva jinak, vyplácí se podíl na zisku v penězích.

(5)(2) Částka zisku k rozdělení, tj. disponibilního zisku, nesmí překročit součet výsledku hospodaření posledního skončeného účetního období, výsledku hospodaření minulých let a ostatních fondů tvořených ze zisku, které může obchodní korporace použít podle svého uvážení, snížený o příděly do rezervních a jiných fondů v souladu se zákonem a společenskou smlouvou a snížený o ty části zisku, o kterých již rozhodnout nelze.

(6) Jsou-li náklady na vývoj vykazovány v aktivech rozvahy, je jakékoli vyplácení podílu na zisku zakázáno, ledaže vlastní zdroje, z nichž lze jinak vyplácet podíly na zisku a nerozdělený zisk minulých období, jsou nejméně rovny neodepsané části nákladů na vývoj.

(7)(3) Došlo-li od počátku účetního období do okamžiku rozhodnutí o rozdělení zisku podle odstavce 1 k významným a nikoliv jen přechodným ztrátám, musí být částka zisku k rozdělení podle odstavce 2 snížena o tyto ztráty. K ověření skutečností podle věty první lze sestavit mezitímní účetní závěrku; je-li zisk rozdělován po uplynutí 6 měsíců od konce účetního období, musí obchodní korporace sestavit také účetní závěrku mezitímní.

(8)(4) O vyplacení podílu na zisku rozhoduje statutární orgán. Je-li rozdělení zisku a výplata podílů na zisku v rozporu s tímto zákonem, hledí se na takové rozhodnutí, jako by nebylo přijato, a podíly na zisku se nevyplatí. Má se za to, že ti členové statutárního orgánu, kteří s vyplacením podílu na zisku v rozporu s tímto zákonem souhlasili, nejednali s péčí řádného hospodáře.

(9)(5) Podíl na zisku v kapitálových společnostech je splatný do 3 měsíců ode dne, kdy bylo přijato rozhodnutí nejvyššího orgánu společnosti obchodní korporace o jeho rozdělení, ledaže společenská smlouva nebo nejvyšší orgán určí jinak. Podíl na zisku v osobních společnostech je splatný do 6 měsíců od konce účetního období, ledaže společenská smlouva určí jinak.

Připomínky Komory auditorů České republiky k návrhu novely zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) – dále jen „ZOK“

~~(10)(6)~~ Promlčecí lhůta práva na vrácení podílu na zisku vyplaceného v rozporu se zákonem počíná běžet dnem vyplacení. To neplatí pro zálohy podle § 35.

~~(11)(7)~~ Ustanovení tohoto zákona o zisku platí přiměřeně také pro jiné vlastní zdroje, není-li stanoveno jinak.

Zdůvodnění

Vzhledem k navrhované právní úpravě, která přesouvá úpravu podílu na zisku a jeho výplaty do obecné části ZOK, navrhujeme doplnění ustanovení společných pro všechny obchodní korporace v nově navržených odstavcích 2 až 4. Spolu s touto úpravou navrhujeme vypuštění ustanovení § 161 a § 348 odst. 1 až 3.

Domníváme se, že v souladu se ZoU, v případě nutnosti sestavení účetní závěrky podle nově přečíslovaného odstavce 7 je třeba definovat, jaká účetní závěrka má být pro uvedené účely sestavena, v tomto případě se jedná o mezitímní účetní závěrku.

V souvislosti se zavedením obecné úpravy podílu na zisku a jeho výplaty do obecných ustanovení ZOK navrhujeme také doplnění nového odst. 6, který upravuje další omezení výplaty podílu na zisku. Toto ustanovení vyplývá z požadavku čl. 12 odst. 11 třetího odstavce směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS, který byl implementován do ustanovení § 28 odst. 7 ZoU, který však nepřímo upravuje limity výplaty podílu na zisku a měl by být zapracován do výše uvedeného ustanovení. Navrhujeme rovněž zrušení § 28 odst. 7 ZoU jako úpravu souvisejícího právního předpisu.

V dalších ustanoveních ZOK je používán termín „disponibilní zisk“ (§ 190 odst. 2 písm. g), § 421 odst. 2 písm. h) a § 656 písm. i)), který i podle důvodové zprávy není obsahově identický s termínem „zisk k rozdělení“, který je definován v ustanovení § 34 ZOK. Domníváme se, že bude v praxi docházet k nejasnostem týkajícím se výkladu, jaký zisk má být schválen nejvyšším orgánem obchodní korporace a jak stanovit maximální výši zisku určené k výplatě. Navrhujeme proto doplnění požadavku na omezení výplaty podílu na zisku o ty části zisku, o kterých již rozhodnout nelze tak, jak je příkladmo uvedeno v důvodové zprávě, do nově přečíslovaného odstavce 5.

Přípomínky Komory auditorů České republiky k návrhu novely zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) – dále jen „ZOK“

3. Ustanovení § 403 odst. 2

...(2) Představenstvo nebo správní rada svolají valnou hromadu bez zbytečného odkladu poté, co zjistí, že celková ztráta společnosti na základě účetní závěrky dosáhla takové výše, že při jejím uhrazení z disponibilních vlastních zdrojů společnosti by neuhrazená ztráta dosáhla poloviny základního kapitálu nebo to lze s ohledem na všechny okolnosti očekávat, nebo z jiného vážného důvodu, a navrhne valné hromadě zrušení společnosti nebo přijetí jiného vhodného opatření.

Zdůvodnění

S odkazem na ustanovení § 34 odst. 7 navrhovaného znění novely ZOK navrhujeme použití termínu „vlastní zdroje“, protože termín „disponibilní zdroje“ není v rámci ZOK nikde definován.

OSTATNÍ PŘIPOMÍNKY

4. Ustanovení § 239 odst. 2 písm. c)

...c) doložena ztráta společnosti nejméně ve výši částky odpovídající snížení základního kapitálu podle ~~§ 236 odst. 3~~ 233,...

Zdůvodnění

Odkaz v ustanovení § 239 odst. 2 písm. c) ZOK odkazuje na odstavec § 236 ZOK, který neexistuje. Navrhujeme proto odkázat na ustanovení § 233, který upravuje částku snížení vlastního kapitálu.

V Praze dne 29.11. 2016

Zpracovala: Ing. Lenka Rückerová
oddělení metodiky účetnictví a auditu KA ČR